

zaaknummer 2011 T 441

15 februari 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen, advocaat te
Amsterdam,

tegen:

(wijlen) [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie der Broeders van de H.
Aloysius Gonzaga, o.a. werkzaam geweest op internaat ; te

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 12 april 2012. Op 14 augustus 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Gonzaga (Broeders van).

Op 17 januari 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager was daarbij aanwezig. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen, advocaat te Amsterdam.

Namens de Congregatie is verschenen [naam], algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Gonzaga (Broeders van).

2. De klacht

2.1. Gedurende de schooljaren en verbleef klager op het internaat [naam] in [plaats]. Omdat klager in die periode nog vaak in bed plaste, vroegen zijn ouders de leiding van het internaat om ervoor te zorgen dat hij gedurende de nacht nog een keer kon plassen. Aangeklaagde had de leiding over de slaapzalen waar de jongens uit de vierde en vijfde klas van de lagere school een chambrette hadden. Elke nacht moest klager in een pot plassen. Wanneer hij door aangeklaagde wakker werd gemaakt, hield aangeklaagde zijn wang tegen klagers gezicht. Klager kan zich herinneren dat het plassen bijna nooit lukte omdat

aangeklaagde, nadat klager uit bed was gekomen en in zijn chambrette stond, en nadat aangeklaagde klagers broek naar beneden had gedaan, meer geïnteresseerd was in het spelen met klagers geslachtsdeel dan in het hem laten plassen. Aangeklaagde streelde en friemelde aan klagers piemel en ballen en gaf daarnaast geregeld tikken op klagers geslachtdeel, als klager niet kon plassen. Hij zei daarbij dan woorden als: 'stoute piemel/plasser'. Dit 'ritueel' vond in klagers herinnering iedere nacht plaats gedurende twee schooljaren lang.

2.2. Klager voelde zich bij dit alles buitengewoon ellendig en moest er overdag steeds aan denken. Klagers schoolprestaties bleven ver achter en vanwege die slechter wordende schoolprestaties hebben de ouders van klager hem na het tweede jaar van het internaat gehaald. Jarenlang heeft hij er niet over kunnen praten, over de woede en machteloosheid die hij maar bleef voelen. Het was zijn geheim. Tijdens zijn huwelijk heeft hij zijn vrouw wel van een en ander in kennis gesteld. In eerste instantie dacht klager dat de situatie beheersbaar was. Door de niet aflatende berichtgeving werd klager er echter psychisch steeds heviger en meedogenloos mee geconfronteerd. De gedachten aan alles wat er indertijd gebeurd is, werden steeds frequenter en heviger en nu is het al een aantal maanden zo dat klager er geregeld slecht van kan slapen, badend in het zweet wakker wordt en geplaagd wordt door beklemmende angstgevoelens waarin hij alles herbeleeft.

Op dit moment is het zelfs zo erg dat klagers werk er sterk onder lijdt. Klager heeft een kleine goedlopende onderneming, maar kan zich de afgelopen weken steeds minder concentreren door slaapgebrek en voortdurende angstgevoelens. De tijdspannes tussen de verschillende angstperiodes worden steeds korter en de angstaanvallen duren steeds langer. Klager voelt zich labiel en is bang voor de toekomst.

Daarnaast zijn klager en zijn vrouw nog niet zo lang geleden uit elkaar gegaan, net name omdat klager moeite had en heeft met intimiteit

2.3. Het doel van de klachtenprocedure was voor klager aanvankelijk om in contact te komen met broeder [naam] in de hoop dat hij het misbruik zou toegeven en dat hij spijt zou betuigen.

Klager wenst verder in financieel opzicht te worden gecompenseerd.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

Wel heeft de Overste de Klachtencommissie gevraagd het steunbewijs kritisch te bekijken, met name waar het gaat om het tot stand komen van het contact tussen klager en de heer [naam].

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-.K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer

begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3. van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager beide aangeklaagden verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De klachtencommissie acht aannemelijk geworden dat aangeklaagde tijdens het ‘helpen met plassen’ klagers piemel en ballen streelde en eraan friemelde. Daarnaast acht de klachtencommissie aannemelijk geworden dat aangeklaagde tikken gaf op klagers geslachtsdeel, als klager niet kon plassen.

De klachtencommissie acht aannemelijk dat dit gedurende twee schooljaren ( ) en) iedere nacht heeft plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunt het klaagschrift van de verklaring van klager.

Ten overvloede overweegt de Klachtencommissie dat, hoewel ook in het algemeen kritisch wordt gekeken naar klachten en verklaringen van personen, die zijn binnengekomen na de vele aandacht in de media voor het seksueel misbruik binnen de Rooms Katholieke Kerk, niet is gebleken van enige onderlinge beïnvloeding van [naam] naar klager of vice versa in wat voor zin dan ook.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 10 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een persoon in wie hij vertrouwen mocht stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde overleden is, kunnen tegen hen geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie br. algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Gonzaga (Broeders van) de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 15 februari 2013 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter, W.M. Veltman-Breddels en W.A.M.C. Mol leden, bijgestaan door mr. Y. Rikken, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie br.

, algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Gonzaga (Broeders van ') en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.